

60 JAAR MENSENRECHTEN

INTRODUCTIELES OP 'MIJN RECHTEN = JOUW RECHTEN'

De snelle mensenrechtenquiz

Vul de vragen snel in zonder al te lang na te denken. Je krijgt er maar drie minuten voor!

1) Geef je eigen definitie van een mensenrecht. Een mensenrecht .....

.....

2) Hoeveel vluchtelingen zijn er in de wereld?

- a) 12 miljoen
- b) 24 miljoen
- c) 36 miljoen
- d) 48 miljoen

3) Een asielzoeker is een vluchteling die op zoek is naar

- a) onderdak
- b) bescherming
- c) werk
- d) veiligheid

4) In welk land worden de meeste doodstraffen uitgesproken?

- a) China
- b) Iran
- c) Saudi-Arabië
- d) Verenigde Staten

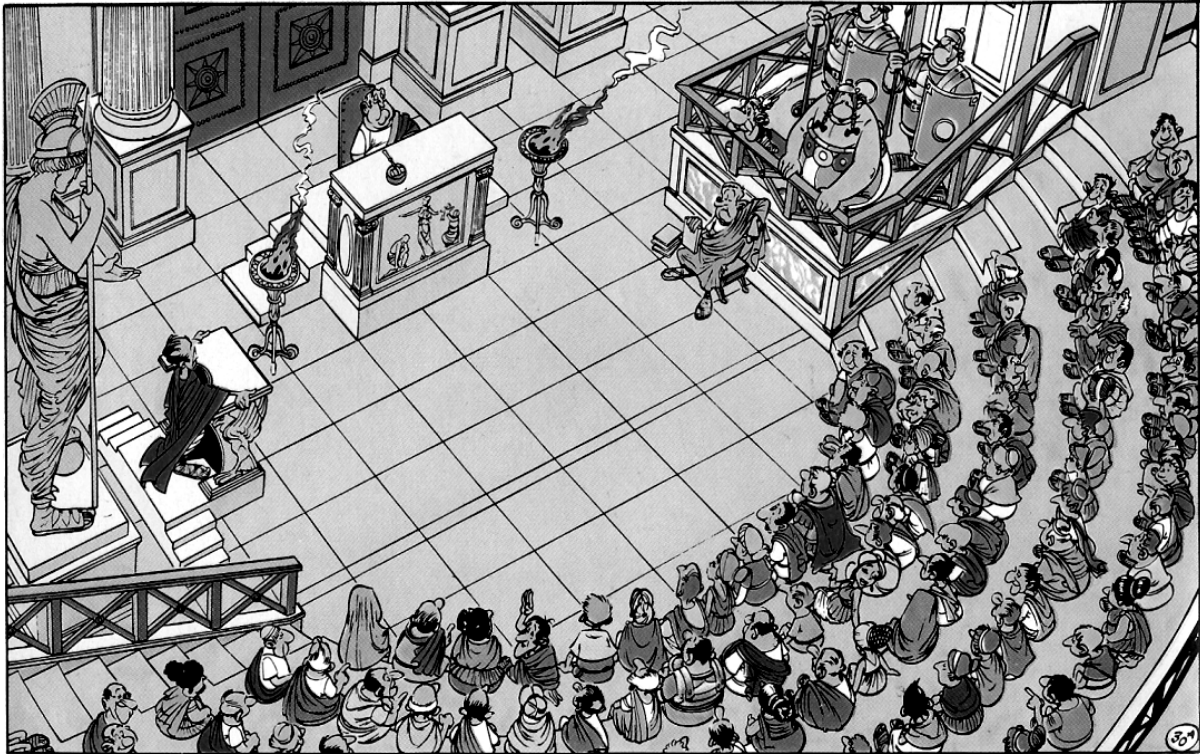
5) In Nederland is de doodstraf afgeschaft.

- a) Ja
- b) Ja, maar alleen in vreedetijd
- c) Nee

Rechten, mensenrechten, en rechtspraak...

'Rechtspraak', 'recht spreken', 'rechter': al deze woorden hebben te maken met 'recht'. Jij hebt heel veel rechten. Je hebt bijvoorbeeld het **recht** dat je beschermd wordt tegen misdadigers.

Rechten bestaan al heel erg lang. Tweeduizend jaar geleden al, toen de Romeinen hier de baas waren.

Een rechtszaak bij de Romeinen (uit de strip Asterix). In het midden zie je de rechter.

In 1948 gebeurde er op het gebied van 'rechten' iets heel bijzonders. De Verenigde Naties hielden toen een bijeenkomst speciaal over **mensenrechten**. Op 10 december 1948 werd daar een mensenrechten-document opgesteld. Daarin stond: *alle mensen overal ter wereld hebben precies dezelfde rechten!!*

Dat document heet: **De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens**

Opdrachten:

1. Wat zijn de 'Verenigde Naties'? Wie zijn daar lid van?
.....
2. Schrijf op wat 'universeel' betekent:.....
3. Schrijf op waarom dat nu eigenlijk in 1948 gebeurde:
.....
.....
4. Met welke mensenrechten ging het toen heel erg mis?
Recht op: .....
Recht op: .....
Recht op: .....

10 Mensenrechten

Hieronder vind je 10 mensenrechten.

1. Discriminatie is verboden.
2. Kinderen hebben het recht om naar school te gaan.
3. Je hebt het recht om tot 's avonds laat televisie te kijken.
4. Je hebt recht op hulp als je ziek bent.
5. Je mag niemand martelen.
6. In een rechtzaak ben je schuldig tot je onschuld bewezen is.
7. Je hebt recht op vrije tijd en vakantie.
8. Je hebt het recht om te trouwen en een gezin te stichten.
9. Iedereen heeft het recht om onbeleefd te zijn tegen vreemden.
10. Kinderarbeid is verboden.

Opdrachten

5. We vragen je om op de foto's op de volgende pagina het juiste mensenrecht bij de juiste foto te zetten. Maar let op! Er zijn 7 foto's en 10 teksten. Kijk dus goed welke tekst bij welke foto hoort!

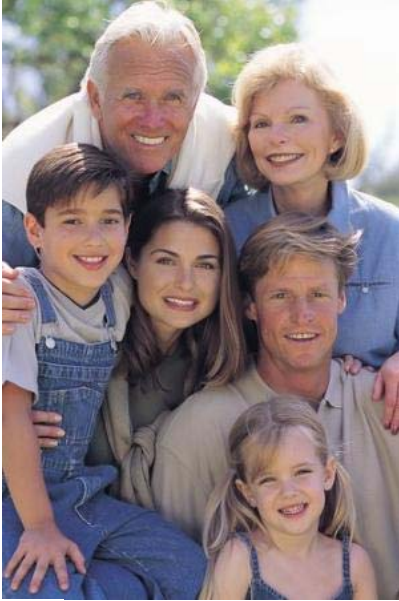
Schrijf na het opplakken hieronder wat jouw combinaties zijn:

Bij Foto hoort Mensenrecht

- A .....
- B .....
- C .....
- D .....
- E .....
- F .....
- G .....

6. Je houdt drie mensenrechten over. Dat zijn: ...., ... en .... Wat is er met die mensenrechten aan de hand?

A

B

C

D

E

F

G

Twee soorten mensenrechten

Je hebt op de vorige werkbladen kennis gemaakt met enkele mensenrechten. Je kunt deze mensenrechten in twee soorten verdelen:

1) Sociale rechten

Sociale rechten zorgen ervoor dat je een normaal en goed leven kunt leiden. De regering moet voor deze rechten zorgen.

Opdracht

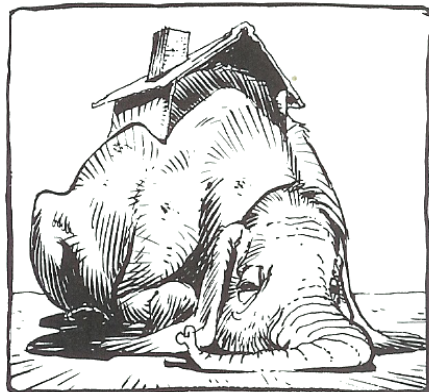
7. Vul in om welk sociaal mensenrecht het steeds gaat.

A. Dit is het recht op...

B. Dit is het recht op...

C. Dit is het recht op...

D. Dit is het recht op...

E. Dit is het recht op...

F. Dit is het recht op...

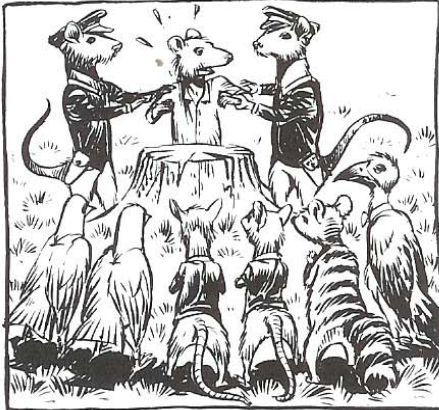
2) Politieke rechten

Politieke rechten zijn mensenrechten die jou moeten beschermen tegen de regering. Deze rechten moeten ervoor zorgen dat de regering jou geen kwaad kan doen.

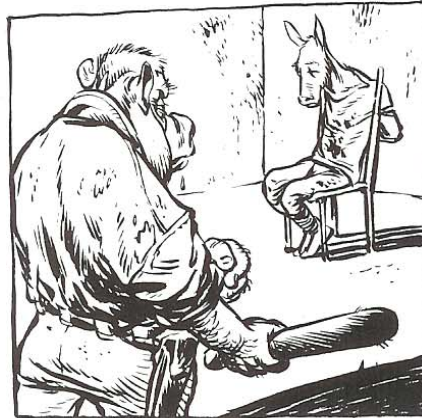

Opdracht

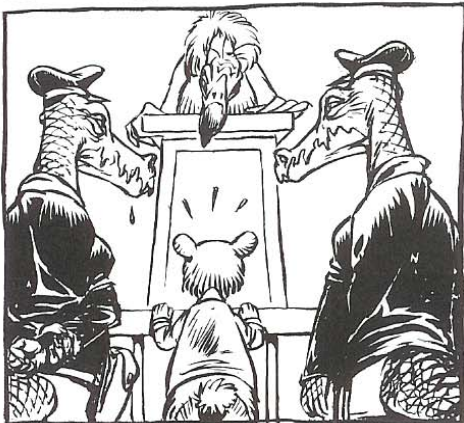
8. Vul in om welk politiek mensenrecht het steeds gaat.

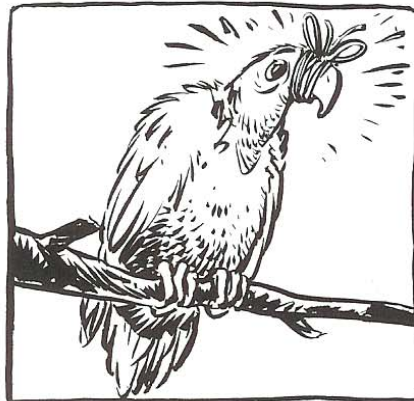
A. Het recht op....
wordt hier geschonden

B. Het recht op....
wordt hier geschonden

C. Het recht op....
wordt hier geschonden

D. Het recht op....
wordt hier geschonden

E. Het recht op....
wordt hier geschonden

F. Het recht op....
wordt hier geschonden

Wie jarig is, viert feest...

Als je jarig bent, geef je een feestje. Mooie ronde getallen als 10, 30 of 50 zijn reden voor een extra groot feest, waarvoor je nog veel meer mensen uitnodigt dan anders.

Niet alleen verjaardagen zijn reden voor een feest. We kunnen ook met z'n allen vieren dat iemand een bepaalde hoeveelheid jaren bij een bedrijf werkt. Wie 25 jaar bij een fabriek werkt, krijgt vaak op een receptie mooie cadeaus van de collega's en van de directie.

In 2005 was Beatrix van Oranje-Nassau 25 jaar koningin van Nederland.

We kunnen ook met z'n allen vieren dat iets een bepaalde hoeveelheid jaren bestaat: 500 jaar 'ontdekkingsreizen' (in 1992), 100 jaar film (in 1996) en 90 jaar vrouwenkiesrecht in Nederland (in 2009) bijvoorbeeld.

In 2008 hebben we nog zo'n jubileum: de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens* bestaat 60 jaar. Op 10 december 2008 is het precies 60 jaar geleden dat in New York de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens door de Verenigde Naties (VN) werd aangenomen.

Alle bij de VN aangesloten landen beloofden in 1948 plechtig om hun best te doen om aan al hun burgers mensenrechten te geven. Maar iedereen weet dat veel landen zich niet aan de mensenrechten houden. Dat kun je elke dag in de krant lezen en op het journaal zien.

Opdrachten

9. Wie 60 wordt, viert feest. Maar hebben we reden om feest te vieren als het om de mensenrechten gaat? Geef één argument vóór een feestje en één argument tégen een feestje als het om de mensenrechten gaat.

10. Ik vind dat het zestigjarig bestaan van de mensenrechten wel/niet groots gevierd moet worden, omdat....

Wedstrijd

Doe mee met de wedstrijd *Mijn rechten = jouw rechten* voor leerlingen van de basisschool. De opdracht is: 'Organiseer een verjaardagsfeestje voor de mensenrechten'. De vorm waarin jullie jullie idee uitwerken, is geheel vrij. Hoe creatiever, hoe beter en hoe meer kans je maakt op een prijs.

Die prijs is op 10 december met de hele klas een dagje naar Den Haag voor... Dat blijft nog even een verrassing! Maar misschien wordt het winnende idee voor een verjaardagsfeestje wel uitgevoerd! Je kunt de inzending van de klas aanmelden via educatie@60jaaruvrm.nl.

Zie voor meer informatie de website <http://www.mensenrechteneducatie.nl>.

Wie is de mensenrechtenspecialist van de klas?

We sluiten de les af met een spel waarmee we bepalen wie de mensenrechtenspecialist van de klas is. Dat doen we d.m.v. vragen over mensenrechten.

Het spel gaat als volgt:

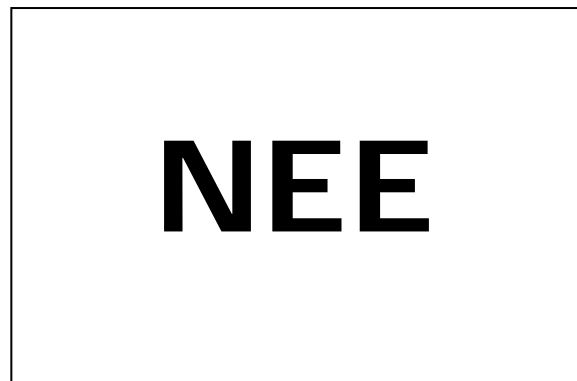
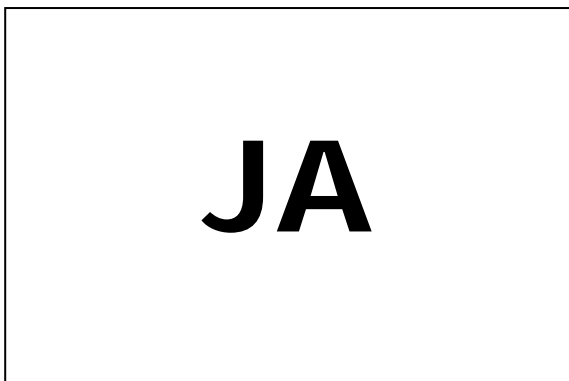
Je krijgt een vraag. Het antwoord daarop is JA of NEE. Je gaat bij het bordje met het opschrift JA of bij het bordje met het opschrift NEE staan. Als je het fout hebt, ga je weer zitten. Als het antwoord goed is, blijf je staan.

Een voorbeeld:

De vraag: 'De mensenrechtenverklaring is opgesteld door de Europese Unie.'
Je gaat bij een van de twee bodjes staan.

Als je bij het bordje met JA zou zijn gaan staan, dan zou je het fout hebben gehad. Je gaat weer zitten.

Als je bij het bordje met NEE zou zijn gaan staan, dan zou je het goed hebben gehad (want de mensenrechten zijn opgesteld door de Verenigde Naties). Je mag blijven staan om de volgende vraag te beantwoorden. We gaan net zolang door totdat er één winnaar is.

Auteur

Deze gastles is ontwikkeld door Harry de Ridder van het Centrum voor Mondiaal Onderwijs.

Tijdsindeling

5 minuten	De snelle mensenrechtenquiz
10 minuten	Rechten, mensenrechten en rechtspraak...
10 minuten	Sociale en politieke mensenrechten
10 minuten	10 mensenrechten-fotospel
10 minuten	Wie jarig is, viert feest...
<u>10 minuten</u>	Wie is de mensenrechtenspecialist van de klas?
55 minuten	

De snelle mensenrechtenquiz

Een korte introductie om erin te komen.

Antwoorden:

- 1) .....
- 2) b) 24 miljoen
- 3) b) Asiel = bescherming
- 4) a) China (cijfers lopen uiteen van 1.800 tot 10.000 per jaar – meer dan alle andere landen samen)
- 5) a) Ja

Rechten, mensenrechten en rechtspraak...

Van rechten naar mensenrechten. Op het plaatje uit Asterix zie je mensen die je nu nog aantreft in een rechtszaal. Links de openbare aanklager, in het midden de rechter, rechts de advocaat en de verdachten. Op de voorgrond de publieke tribune.

Antwoorden:

1. Een organisatie waar bijna alle landen van de wereld lid van zijn. Doel van de VN is de wereldvrede te bevorderen.
2. Universeel is: voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Vlak na de Tweede Wereldoorlog toen bijvoorbeeld zes miljoen joden werden vermoord.
4. Recht op leven (moord op joden, bombardementen), recht op vrijheid (land is bezet), verbod op discriminatie (bordjes 'Voor joden verboden'), recht op voldoende voedsel (denk aan de 'Hongerwinter') enz.

10 Mensenrechten

Een fotospel om nader met de mensenrechten kennis te maken.

Antwoorden:

5. A8 B4 C10 D7 E1 F5 G2
6. Je houdt over: 3, 6 en 9. Dat zijn 'mensenrechten' die niet bestaan, verzonnen zijn.

Twee soorten mensenrechten

Je kunt de mensenrechten onderverdelen in sociale en politieke mensenrechten.

Antwoorden:

7. A Onderwijs	8. A Vergadering
B Loon	B Niet gemarteld te worden (verbod op martelen)
C Onderdak	C Eerlijk proces
D Vrije tijd	D Vrije meningsuiting
E Arbeid	E Godsdienst
F Gezondheidszorg	F Leven

Wie jarig is, viert feest...

Is 60 jaar UVRM een feestje waard? Ook even op de wedstrijd wijzen!

Antwoorden:

9. Het antwoord is nee als we alleen maar kijken naar het feit dat elke dag wel ergens op de wereld de mensenrechten geschonden worden.
Het antwoord is ja als we ook kijken naar het feit dat we dankzij de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens weten hoe het eigenlijk overal op de wereld zou moeten zijn; als we weten dat alle landen van de wereld beloofd hebben zich aan de mensenrechten te houden en we ze daarop kunnen aanspreken.
10. Laat naar gelang de nog beschikbare tijd zoveel mogelijk leerlingen hun zin voorlezen.

Wie is de mensenrechtenspecialist van de klas?

Zorg ervoor dat de kinderen weer gaan zitten als ze afgevallen zijn.

De laatste vraag (11) is de schattingsvraag. Als er nog maar 2 of 3 kinderen zijn, doe dan deze vraag en sla tussenliggende vragen over.

1) Mensenrechten zijn voor ieder land hetzelfde.	Ja
2) Alle landen van de wereld zijn lid van de VN en hebben verklaard zich aan de UVRM te houden	Nee (Taiwan en Vaticaanstad niet)
3) De mensenrechtenverklaring is in 1945 aangenomen.	Nee (1948)
4) Er zijn 60 mensenrechten.	Nee (30)
5) Meer dan de helft van de wereldbevolking bestaat uit kinderen.	Ja
6) Veel mensenrechtenorganisaties –zoals Amnesty International– zijn tegen de doodstraf. Heeft hun werk succes? Of met andere woorden: daalt het aantal landen met de doodstraf?	Ja
7) De Dag van de Rechten van de Mens is elk jaar op 22 mei.	Nee (10 december)
8) Kindsoldaten zijn kinderen jonger dan 18 jaar.	Nee (< 15 jaar)
9) Naast mensenrechten zijn er ook aparte verdragen voor kinderen, ouderen, vrouwen, gehandicapten en inheemse volken.	Ja
10) Van alle vluchtelingen in de wereld vlucht het grootste deel naar het rijke westen.	Nee (± 6%)
11) Hoeveel landen schenden volgens Amnesty International de mensenrechten? 168 (telling uit jaarboek – winnaar is degene die het dichtst erbij zit)	